

T.Y.B.COM

Question Bank: Semester- I

Banking & Finance Special Paper- IV

Subject Name: Financial Markets in India

Course Code: COMBF3506C

प्रश्न 1. बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा .

1. परकीय चलन बाजारातील जोखीमांच्या.....या प्रकाराचा समावेश केला जातो.

1. विनिमय दर जोखीम 2. दैनंदिन व्यवहारातील जोखीम 3. कायदाविषयक जोखीम
4. वरीलपैकी सर्व

2.म्हणजे ज्या दराला चलनाचे विनिमयन केले गेले त्यापेक्षा अनिश्चित दराने निर्यातदाराला रक्कम प्राप्त होते.

1. विनिमय जोखीम 2. परकीय चलन 3. भांडवली बाजार 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

3. एका चलनाचे जेव्हा दुसऱ्या चलनात त्वरीत रूपांतर होते तेव्हा त्यास.....बाजार म्हणतात.

1. हजर बाजार 2. वायदा बाजार 3. भांडवल बाजार 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

4. परकीय चलन बाजाराच्या विभागांमध्येयांचा समावेश होतो.

1. सर्वोच्च विभाग 2. आंतरबँक बाजारपेठ 3. किरकोळ बाजारपेठ 4. वरीलपैकी सर्व

5.बाजारपेठ ही नाणे बाजाराचा एक भाग आहे.

1. देशी चलन 2. परकीय चलन 3. भांडवली बाजारपेठ 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

6. प्राथमिक बाजारपेठ आणि दुय्यम बाजारपेठ हे.....बाजाराचे दोन घटक आहेत.

1. आठवडा बाजार 2. नाणे बाजार 3. भांडवल बाजार 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

7.राष्ट्रीय रोखे बाजाराची स्थापना १९९२ मध्ये.....येथे करण्यात आली.

- 1 दिल्ली 2. मुंबई 3. बारामती 4.कलकत्ता

8. बी. एस. इ. चे संक्षिप्त रूप.....

1. बॉम्बे स्टॉक एक्सचेंज 2. बॉम्बे शेअर मार्केट 3. बॉम्बे स्टील मार्केट 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

9.या घटकांमध्ये भांडवल बाजाराच्या व्याप्तीचा समावेश केला जातो.

1. भांडवल निर्मिती त्वरण 2. कार्यान्वित भांडवल पुरवठा 3. उत्पन्न वाढ 4.वरीलपैकी सर्व

10. रिझर्व बँकेनेमध्ये रेपोची पद्धती सुरू केली.

1. १० डिसेंबर १९९२ 2. १० डिसेंबर १९९३ 3. १० डिसेंबर १९९४ 4.वरीलपैकी कोणतेही नाही

11. 1991 नंतरच्या भारतीय नाणे बाजारातया मुख्य सुधारणांचा समावेश करण्यात आला.

1. व्याजदरावर निर्बंध कमी 2. नवीन पतसाधने वापरात आणली 3.नाणेबाजारात परस्पर निधीची स्थापना 4.वरीलपैकी सर्व

12.मध्ये भारतीय रिझर्व बँकेने नाणेबाजार म्युच्युअल फंडाची योजना सुरू केली.

1. १९९२ 2. १९९३ 3. १९९४ 4. १९९५

13.....ही वित्तीय साधने आहेत.

1. कोषागार विपत्रे 2. म्युच्युअल फंड 3. ठेवींचे प्रमाणपत्र 4.वरीलपैकी सर्व

14. हे वित्तीय विकासाचे निर्देशक आहेत.

- 1.बँकिंग 2. विमा 3.निवृत्तीवेतन 4. वरीलपैकी सर्व

15. भारतीय.....बाजारात प्राथमिक आणि दुय्यम बाजार असे प्रकार आहेत.

1. नाणेबाजार 2. भांडवल बाजार 3. शेअर बाजार 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

16. भांडवल बाजार म्हणजे.....मुदतीचा बाजार होय.

1. अल्प 2. दीर्घ 3. चिरंतन 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही.

17. म्हणजे असे ठिकाण किंवा स्थान की जेथे विविध व्यक्ती आणि संघटना या त्यांच्याकडे असणाऱ्या अतिरिक्त निधीच्या साहाय्याने पैशाच्या देवाणघेवाणीचे व्यवहार करतात अथवा व्यवहार करण्याची इच्छा असते.

1. वित्तीय बाजार 2. वित्तीय संस्था 3. दुय्यम बाजार 4. प्राथमिक बाजार

18. भारतीय जीवन कंपनी.....पुरवते.

1. हसे 2. कर्जे 3. जीवन विमा 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही

19. संस्थात्मक घटकांचा असा संच की ज्याच्या माध्यमाने अर्थव्यवस्थेतील उपलब्ध वित्तीय अधिक्त्याचे संकलन केले जाते.

1. नियामक 2. वित्तीय प्रणाली 3. वित्तीय बाजार 4. वरीलपैकी कोणतेही नाही.

20. नाणे बाजार आणि..... हे वित्तीय बाजाराचे प्रकार आहेत.

1. प्राथमिक बाजार 2. दुय्यम बाजार 3. नियामक 4. भांडवली बाजार

प्रश्न 2. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

1. वित्तीय प्रणाली म्हणजे काय?
2. वित्तीय प्रणालीची दोन कार्यसांगा.
3. भारतीय साधने कोणकोणती आहेत.
4. शून्य व्याजदरही पत्र म्हणजे काय?
5. खोल वजावट पत्रांचे दोन फायदे लिहा.
6. आर्थिक विकासातील दोन घटक सांगा.

7. भारतीय नाणेबाजार म्हणजे काय?
8. भारतीय भांडवलबाजार म्हणजे काय?
9. प्राथमिक बाजाराची दोन कार्ये सांगा.
10. दुय्यम बाजार म्हणजे काय?
11. परकीय विनिमय बाजार म्हणजे काय?
12. परकीय विनिमय बाजार व्यवहाराचे दोन प्रकार सांगा.
13. भांडवल बाजाराची दोन वैशिष्ट्ये लिहा.
14. प्राथमिक बाजार म्हणजे काय?
15. भांडवल बाजाराचे दोन घटक सांगा.
16. दुय्यम बाजारपेठेची दोन उद्दिष्टे सांगा.
17. मुंबई रोखे बाजाराची स्थापना केव्हा झाली
18. सेबीची स्थापना केव्हा झाली?
19. भारतीय नाणेबाजाराच्या दोन उणीवा सांगा.
20. नाणेबाजाराचे उपबाजारकोणकोणते आहेत?

प्रश्न 3.टिपालिहा

1. भारतीय वित्तीय प्रणाली
2. आर्थिक विकासाचे घटक
3. भारतीय भांडवल बाजार
4. प्राथमिक बाजाराची कार्ये
5. परकीय विनिमय बाजाराचेविभाग
6. परकीय विनिमय बाजारातील धोक्याचे व्यवस्थापन
7. भारतीय नाणे बाजाराची कमतरता
8. सेबी (SEBI)
9. भारतीय नाणे बाजारातील दोष
10. भारतीय नाणे बाजारातील संस्था
11. भारतीय नाणे बाजाराचे विभाग
12. वित्तीय प्रणालीची कार्ये
13. भारतीय वित्तीय प्रणालीचे दोष
14. भारतीय वित्तीय प्रणालीची संरचना
15. भारतीय भांडवल बाजाराची कार्ये
16. भारतीय भांडवल बाजाराचे दोष

17. भारतीय भांडवल बाजाराचे प्रकार
18. प्राथमिक आणिदुय्यम बाजार
19. भारतीय भांडवल बाजाराची व्याप्ती
20. भांडवल बाजाराचे कामकाज

प्रश्न 4. थोडक्यात उत्तरे द्या

1. आर्थिक विकासात भारतीय प्रणाली ची भूमिका स्पष्ट करा.
2. भारतीय वित्तीय प्रणालीची रचना थोडक्यात सांगा.
3. भारतीय नाणे बाजाराचा अर्थ सांगून व्याप्ती स्पष्ट करा.
4. भारतीय भांडवली बाजाराचा सहभाग थोडक्यात स्पष्ट करा.
5. भारतीय भांडवल बाजाराची प्राथमिक कार्ये थोडक्यात सांगा.
6. परकीय विनिमय बाजारातील सहयोगी थोडक्यात स्पष्ट करा.
7. भारतातील परकीय चलन बाजारात बँकांची भूमिका थोडक्यात स्पष्ट करा.
8. परकीय विनिमय बाजार व्यवहाराचे प्रकार सांगा.
9. बँक व्यवसायेत्तर वित्तीय संस्थेचा अर्थ सांगून प्रकार स्पष्ट करा.
10. बँक आणि बँक व्यवसायेत्तर वित्तीय संस्थेतील फरक स्पष्ट करा.
11. भांडवल बाजार म्हणजे काय ते सांगून त्यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
12. प्राथमिक बाजारपेठ म्हणजे काय ते सांगून त्यांचे कार्ये स्पष्ट करा.
13. दुय्यम बाजारपेठ म्हणजे काय ते सांगून दुय्यम बाजारपेठेची कार्ये विशद करा.
14. 1991 पासूनच्या भांडवल बाजारातील करण्यात आलेल्या सुधारणा स्पष्ट करा.
15. भारतीय नाणेबाजाराची संरचना स्पष्ट करा.
16. भारतीय नाणेबाजाराची वैशिष्ट्ये आणि कार्ये स्पष्ट करा.
17. भारतीय नाणेबाजारातील उणिवा सांगून 1991 नंतर नावाने बाजारात केल्या गेलेल्या सुधारणा स्पष्ट करा.
18. भारतीय वित्तीय प्रणालीमधील वित्तीय संस्थांची माहिती स्पष्ट करा.
19. भारतीय वित्तीय सेवांमधील विविध वित्तीय साधने स्पष्ट करा.
20. वित्तीय बाजारपेठ म्हणजे काय सांगून बाजारपेठेचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न 5. दिर्घोत्तरी प्रश्न लिहा.

1. वित्तीय प्रणाली ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
2. आर्थिक विकासात वित्तीय प्रणालीची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.
3. भारतीय नाणे बाजाराचा थोडक्यात आढावा द्या.
4. भारतीय नाणे बाजाराची चा अर्थ सांगून भारतीय नाणे बाजाराची रचना सविस्तर स्पष्ट करा.
5. 1991 च्या भारतीय नाणे बाजारातील सुधारणांचा आढावा सविस्तर लिहा.

6. भारतीय भांडवल बाजार म्हणजे काय ते सांगून भारतीय भांडवल बाजाराची व्याप्ती सविस्तर लिहा.
7. भारतीय भांडवल बाजारातील प्राथमिक आणि दुय्यम बाजाराची कार्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
8. 1991 च्या भारतीय भांडवली बाजारातील सुधारणांचा आढावा घ्या.
9. बँकांमधील परकीय विनिमय बाजारातील भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.
10. परकीय विनिमय बाजाराचा अर्थ सांगून परकीय विनिमय बाजाराचे विभाग सविस्तर स्पष्ट करा.
11. भारतातील परकीय चलन बाजारात बँकांची भूमिका स्पष्ट करा.
12. भारतीय वित्तीय सेवांमधील विविध वित्तीय साधनांची चर्चा करा.
13. भारतीय नाणे बाजार आणि भांडवल बाजार यामधील फरक विशद करा.
14. भांडवल बाजारातील समावेशीत घटकांचीचर्चा करा.
15. प्राथमिक आणि दुय्यम बाजाराचा आढावा घ्या.
16. प्राथमिक बाजारपेठ आणि दुय्यम बाजारपेठ यातील फरक विशद करा.
17. भांडवल बाजार म्हणजे काय? ते सांगून भांडवल बाजाराची व्याप्ती आणि कामकाज विशद करा.
18. भारतीय भांडवल बाजाराची उत्क्रांती आणि विकास चर्चा करा.
19. परकीय चलनची व्याख्या सांगून परकीय चलनाचे महत्व स्पष्ट करा.
20. परकीय चलन बाजारपेठेचा व्याख्या सांगून परकीय चलन बाजारपेठेची वैशिष्ट्ये विशद करा.
21. परकीय चलन बाजाराचा अर्थ सांगून परकीय चलन बाजारातील सहभागी घटक आणि परकीय चलन बाजाराचे विभाग विशद करा.